

Bokslutskommuniké 2024

Stabil drift med hållbarhet och folkhälsa i fokus

SYFTE

Att bidra till förbättrad folkhälsa genom att begränsa alkoholens skadeverkningar.

VÅRT SAMHÄLLSUPPDRAG

Att med ensamrätt, och med ansvar och god service, sälja alkoholhaltiga drycker och liknande preparat samt att informera om alkoholens skadeverkningar.

VÅR VISION

Ett samhälle där alkoholdrycker kan njutas utan att människa eller miljö tar skada.

Sammanfattning av fjärde kvartalet 2024

- Ålderskontrollen¹ uppgår till 97,8 (97,4)² procent vilket är högre än föregående år och mål för året.
- Försäljningsvolymen ökar med 3,5 procent. Likt tidigare kvartal kvarstår den mixförskjutning som innebär att andelen öl fortsätter att öka, medan vin minskar i motsvarande takt.
- Nettoomsättningen uppgår till 10 604 (10 073) MSEK och drivs primärt av den ökade försäljningsvolymen och högre alkoholskatt.
- Rörelseresultatet uppgår till 135 (85) MSEK. Resultatet påverkas positivt av ökade volymer samt en reavinst om 58 MSEK som är hänförligt till avyttring av en butikslokal.
- Periodens resultat uppgår till 108 (107) MSEK.

Sammanfattning av januari – december 2024

- Utfallet för Nöjd Kund Index (NKI) är stabilt och ligger på samma nivå som föregående år (80,3).
- Försäljningsvolymen ökar med 1,1 procent och antal kunder ökar med 0,9 procent jämfört med föregående år. Försäljningsökningen ses främst inom öl men även inom blanddryck och alkoholfritt.
- Nettoomsättningen uppgår till 39 407 (38 174) MSEK. Ökningen är primärt driven av högre alkoholskatt och ökade volymer. Prishöjningar har en lägre positiv påverkan jämfört med föregående år.
- Rörelseresultatet uppgår till 338 (418) MSEK och påverkas positivt främst av ökade volymer men tyngs av mixförskjutningen som påverkar bruttoresultatet negativt, inflationsdrivna kostnader och utvecklingskostnader.
- Periodens resultat uppgår till 331 (434) MSEK.

¹ För definitioner, se sidan 20–22.

² Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.

Finansiell information Koncernen

MSEK	okt–dec 2024	okt–dec 2023	Avvik.	helår 2024	helår 2023	Avvik.
Nettoomsättning	10 604	10 073	5,3%	39 407	38 174	3,2%
Rörelseresultat	135	85	58,8%	338	418	-19,1%
Resultat efter finansiella poster	137	136	0,7%	419	551	-24,0%
Periodens resultat	108	107	0,9%	331	434	-23,7%
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK	300	297*	0,9%	919	1 205*	-23,7%
Eget kapital	1 879	1 844	1,9%	1 879	1 844	1,9%
Balansomslutning	11 721	11 589	1,1%	11 721	11 589	1,1%
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 035	1 888	7,8%	1 303	1 367	-4,7%
Kostnadseffektivitet % (R12)	-	-	-	18,4	18,1	0,3
Avkastning på eget kapital % (R12)	-	-	-	17,7	24,7	-7,0
Soliditet %	16,0	15,9	0,1	16,0	15,9	0,1
Årsarbetare	3 654	3 545*	109	3 717	3 743*	- 26

*2023 års siffror är omräknade på grund av ändrad beräkning.

VD-ord

Systembolagets nettoomsättning ökade med 5,3 procent under kvartalet och med 3,2 procent för helåret jämfört med föregående år. Årets försäljningsmönster bibehålls under sista kvartalet där framför allt öl, men även blanddryck och alkoholfritt tar andelar från vin och sprit. Jul- och nyårsförsäljningen präglades av färre försäljningsdagar vilket innebar högt tryck i butik. Trots utmaningarna flöt verksamheten på som planerat.

Kundfokus i en föränderlig tid

Systembolagets uppdrag är att med ensamrätt och med ansvar och god service, sälja alkoholdrycker samt att informera om alkoholens skadeverkningar. Under 2024 har vi fortsatt att lägga kraft på vårt kundmöte, som alltid utgår ifrån vårt uppdrag och kundens behov och kännetecknas av våra värderingar och hög kunskap om sortimentet. I butik har vi haft ett extra fokus på att göra hållbara val till en naturlig del av kundmötet samt att i större utsträckning integrera det digitala i det fysiska kundmötet.

Vi fortsätter att förstärka det digitala kundmötet i linje med nya kundmönster. Ytterligare 14 butiker har kunnat börja erbjuda hela sortimentet online under kvartalet och det betyder att det omfattar totalt 128 av 452 butiker i 98 kommuner.

Under 2024 har vi öppnat ytterligare en butik, i Helsingborg, samt genomfört flytt av butikerna i Oxelösund, Stenhagen (Uppsala) och Åkersberga. Även butiken i Orsa har kunnat öppnas igen efter att varit stängd i sex månader.

Systembolaget fick utmärkelsen Sveriges starkaste varumärke på årets Evimetrix Swedish Brand Award. NKI för året blev höga 80,3 (80,3). Opinionsindex (OPI), som mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets detaljhandelsmonopol av alkohol, ökar till 68,0 (66,5) procent.

Vårt arbete med ansvarsfull försäljning fortsätter med oförminskad styrka. När fler kunder handlar online är det viktigt att ha nära uppföljning av ID-kontroller i alla försäljningskanaler och det arbetet har förstärkts under året.

Försök i butiker för bättre folkhälsa

En viktig del av Systembolagets uppdrag är att informera om alkoholens skadeverkningar och i vår nya strategi är ett förflyttningsområde att uppnå bättre folkhälsa genom vårt erbjudande och kundupplevelsen. Under året har vi bland annat genomfört tester i butik med hälsobudskap. Dessa tester har mottagits positivt av kunderna.

Fortsatt arbete med varje produkts totala klimatavtryck

Under året har Systembolaget genomfört ett stort antal initiativ för att i linje med vår vision bidra till ett samhälle där alkohol kan njutas utan att människa eller miljö tar skada. Målet är att halvera klimatavtrycket till 2030 (med utgångspunkt från 2019 års siffror). Det omfattar hela värdekedjan från odling och produktion till förpackning och transporter. En av nycklarna i det arbetet är att möjliggöra beräkning av klimatavtrycket för varje enskild produkt. Under året har vi genomfört pilotprojekt just i syfte att testa insamling av klimatrelaterad information och analyserat resultatet i detta. Ett motsvarande arbete har även påbörjats för förpackningar och internationella transporter. Parallellt fortsätter arbetet med att stärka erbjudandet via ett utökat sortiment av drycker med förpackningar av lägre klimatavtryck och kunskap i mötet med kund.

Systembolaget samverkar också med andra inköpare av alkoholdrycker för att underlätta för våra leverantörer och producenter. Bland annat har samtliga nordiska alkoholmonopol och i år även kanadensiska SAQ anslutit sig till en gemensam färdplan där vi lyfter fram hur alla aktörer i värdekedjan kan minimera den negativa miljöpåverkan.

Högre utvecklingstakt och stabilt resultat

Rörelseresultatet var lägre i kvartalet och för helåret, rensat för jämförelsestörande poster. Utvecklingen av resultatet påverkas primärt av mixförskjutningen samt högre utvecklingskostnader. Produktiviteten i både butik och depå har varit stabil och hög. På huvudkontoret har de medel som sattes som mål i omorganisationen 2023 frigjorts. Rörelseresultatet är därmed enligt förväntningarna och Systembolaget når samtliga ekonomiska mål för året.

Sammantaget har Systembolaget bra utfall mot uppsatta mål och strategiska nyckeltal och vi känner oss därför stärkta när vi nu går in i 2025.

Inför 2025

Tack till alla medarbetare och samarbetspartners som alla bär viktiga beståndsdelar i vårt arbete. Sist men inte minst, tack till er kunder för ert förtroende.

Tillsammans arbetar vi alla för att främja en ansvarsfull alkoholkultur där alkoholdrycker kan njutas utan att människa eller miljö tar skada. För vi är annorlunda av en anledning.

Ann Carlsson Meyer, VD

Strategiska nyckeltal

Från Systembolagets ägare staten finns ett antal mål uppsatta som omfattar uppdraget. Uppdragsmålen* följs upp utifrån totalkonsumtion i Sverige, Systembolagets konsumtionsandel, alkoholindex, Nöjd Kund Index samt de ekonomiska målen, kostnadseffektivitet, avkastning på eget kapital och soliditet. Flera av de strategiska nyckeltalen har stor påverkan på Systembolagets långsiktiga hållbara värdeskapande utifrån företagets vision och strategi samt samhällsuppdrag. Systembolaget skapar en

affärsmässig stabilitet och bidrar samtidigt till en positiv utveckling för människa och miljö. Systembolaget följer upp olika målområden för hållbart värdeskapande. De strategiska nyckeltalen för att mäta hållbart värdeskapande utgörs av totalkonsumtion i Sverige, Nöjd Kund Index, klimatavtryck, engagemangsindex samt kostnadseffektivitet. Se tabell nedan.

Strategiska nyckeltal	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023	målnivå 2024
Konsumtionsutveckling					
Totalkonsumtion, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre ^{1*}	-	-	-	8,6	-
Systembolagets konsumtionsandel % ^{1*}	-	-	-	70,5	-
Ålderskontroll %	97,8	97,4	97,5	97,5	96,0
Alkoholindex ^{2*}	-	-	59,2	59,5	"Positiv utveckling över tid"
Kundnöjdhet					
Nöjd Kund Index (NKI) ^{3*}	80,2	80,4	80,3	80,3	80,7
NKI Hållbarhet ³	74,7	74,9	74,6	74,1	74,5
Opinionsindex (OPI) % ²	-	-	68,0	66,5	>67
Klimatavtryck					
Klimatavtryck (ton CO ₂ e) ⁴	-	-	726 336	-	-
Medarbetarupplevelse					
Engagemangsindex ⁴	4,1	-	4,1	-	-
Hållbar ekonomisk utveckling					
Kostnadseffektivitet % ^{5*}	-	-	18,4	18,1	<19
Avkastning på eget kapital %*	-	-	17,7	24,7	5-15
Soliditet %*	16,0	15,9	16,0	15,9	14-20

1 Redovisas årsvis med ett års eftersläpning, målsätts ej.

2 Redovisas årsvis i kvartal 4.

3 Redovisas tre gånger per år, ackumulerat utfall avser rullande 12 månader.

4 Nytt nyckeltal 2024, redovisas i kvartal 4. Basår 2019, 742 843 ton CO₂e.

5 Utfall avser rullande 12 månader.

* Nyckeltal som omfattar uppdraget från ägarerna.

Konsumtionsutveckling

Totalkonsumtion och Systembolagets konsumtionsandel

CANs mätning av total alkoholkonsumtion och Systembolagets konsumtionsandel mäts en gång per år och redovisas med ett års eftersläpning. Siffror från CAN för 2023 visar att den totala alkoholkonsumtionen var 8,6 (8,8) liter per invånare 15 år och äldre. Systembolagets konsumtionsandel redovisas med ett års eftersläpning och uppgick 2023 till 70,5 (70,3).

Ålderskontroll

Nyckeltalet innefattar kontrollköp i våra butiker, hos våra ombud och vid hemleveranser. Under fjärde kvartalet genomfördes 2 060 ålderskontrollköp (20–24 år), vilket var i nivå med föregående år (2 065). Legitimation begärdes vid 97,8 (97,4) procent av dessa köptillfällen, vilket är över målnivå.

Alkoholindex

Alkoholindex mäts en gång per år och resultatet för 2024 uppgår till 59,2 (59,5). Utfallet är en minskning mot föregående år vilket indikerar en något mer tillåtande attityd till alkohol.

Kundnöjdhet

Nöjd Kund Index (NKI)

Efter årets tre mätningar uppgår index till 80,2 (80,4) och helårsresultatet uppgår till 80,3 (80,3). Likt slutet av 2023 fortsätter kundnöjdheten under 2024 att öka bland kunder under 50 år. Ökad kundnöjdhet hos de yngre kundsegmenten är en viktig grund för att stärka kundnöjdheten över tid. I den årsanalys som identifierar de områden med störst påverkan på NKI framträder särskilt kundernas uppfattning om bolagets samhällsansvar, personal och service samt hur väl sortimentet och utbudet möter deras behov. Samtliga områden visar på ökad nöjdhet jämfört med tidigare, vilket är betydelsefullt för att upprätthålla eller till och med höja den övergripande kundnöjdheten.

Nöjd Kund Index (NKI) – Hållbarhet

NKI Hållbarhet är en del av NKI-mätningen. Våra kundmöten, både i butik och digitalt, tillsammans med vårens och sommarens kommunikation kring vårt hållbarhetsarbete, bidrog positivt till utfallet för NKI Hållbarhet. I årets tredje och sista mätning uppgick betyget till 74,7 (74,9) vilket resulterar i ett helårsutfall på 74,6 (74,1). Eftersom frågan omformulerades vid den andra mätningen 2023 baseras betyget för 2023 endast på två mätperioder, vilket gör att det inte är fullt jämförbart med 2024. Generellt är kundernas återkoppling än mer positiv över samtliga åldersgrupper. Betygsskillnaden minskar mellan yngre och äldre kunder, då kunders nöjdhet under 50 år ökar mer än vad det gör för kunder över 50 år. Resultatet påverkas av att fler kunder över 50 år i högre grad väljer att svara på frågan.

Opinionsindex (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl. Stödet ökade på helåret till 68,0 (66,5) procent. Andelen som vill avskaffa ensamrätten minskar något till 24,2 procent (25,0 procent föregående år), medan andelen som inte tar ställning sjunker till 7,8 procent (8,5 procent). Resultatet understryker vikten av att fortsätta kommunicera för att visa och påminna om den nytta som ensamrätten bidrar med.

Klimatavtryck

Klimatavtryck

Detta är ett nytt nyckeltal för 2024 som baseras på Systembolagets antagna klimatmål enligt Science Based Targets Initiative. Nyckeltalet omfattar scope 1, 2 och 3 vilka mäter produktrelaterade utsläpp från odling, produktion, dryckesförpackning och transport, men även kunders transport till och från butik samt utsläpp från egen verksamhet. Utfall redovisas årsvis och uppgår 2024 till 726 336 ton CO₂e (basår 2019, 742 843 ton CO₂e).

Medarbetarupplevelse

Engagemangsindex

Engagemangsindex är ett nytt nyckeltal för 2024 som mäter tio olika drivkrafter kopplade till bland annat arbetsmiljö, lärande, autonomi och styrning. Eftersom måttet är nytt har ingen målnivå satts för 2024, men det första utfallet visar på ett högt engagemang hos våra medarbetare. Utfallet för året uppgår till 4,1 av maximalt 5.

Hållbar ekonomisk utveckling

Kostnadseffektivitet

Utfallet rullande 12 månader uppgår till 18,4 (18,1) procent vilket är i linje med mål och föregående kvartal, men något sämre än föregående år. Högre nettoomsättning samt god produktivitet i butik och depå motverkas av bland annat ökade utvecklingskostnader inom hållbarhet, digitalisering och folkhälsa.

Avkastning på eget kapital

Utfallet rullande 12 månader uppgår till 17,7 (24,7) procent, vilket är över mål men lägre än föregående år. Minskningen mot föregående år beror främst på lägre resultat för perioden.

Soliditet

Utfallet rullande 12 månader uppgår till 16,0 (15,9) procent vilket är i linje med mål och föregående år.

Koncernens utveckling

Ekonomisk utveckling

MSEK	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023	Avvik. helår
Netto-omsättning	10 604	10 073	39 407	38 174	3,2%
Rörelseresultat	135	85	338	418	-19,1%
Finansiella poster – netto	2	50	81	132	-38,6%
Periodens resultat	108	107	331	434	-23,7%
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 035	1 888	1 303	1 367	-4,7%
Årsarbetare	3 654	3 545*	3 717	3 743*	-26

*2023 års siffror är omräknade på grund av ändrad beräkning.

Försäljningsvolym

För Systembolagets försäljning gäller generellt att den är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommarmånaderna juni till och med augusti.

Oktober – december 2024

Systembolagets försäljningsvolym ökade under fjärde kvartalet med 3,5 procent och antalet kundbesök ökade med 3,0 procent. En uppgång ses inom samtliga varugrupper. Utvecklingen i kvartalet speglar den mixförskjutning som noterats under året där öl ökar i andel medan vin minskar.

Januari – december 2024

För helåret 2024 är försäljningsvolymen 1,1 procent högre än föregående år med stor variation mellan kvartalen. Under året har en mixförskjutning från vin till öl blivit tydlig, där vin minskar av den totala försäljningsvolymen medan öl ökar. Utöver ökningen inom öl syns en betydande uppgång av alkoholfritt samt cider och blanddrycker, om än från lägre nivåer. Den minskade vin- och spritförsäljningen är en utveckling som känns igen från de senaste åren. Antalet kundbesök ligger något över föregående år (0,7 procent).

Försäljningsvolym drycker

1 000-tals liter	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023	Avvik. helår
Sprit	6 545	6 477	23 918	24 173	-1,1%
Vin	54 829	54 111	209 345	211 671	-1,1%
Starköl	72 294	68 675	296 062	288 412	2,7%
Cider och blanddrycker	5 948	5 683	28 380	27 709	2,4%
Alkoholfritt	1 175	1 093	3 923	3 554	10,4%
Summa försäljning drycker	140 791	136 038	561 628	555 519	1,1%

Nettoomsättning

Oktober – december 2024

Nettoomsättningen i kvartalet uppgår till 10 604 (10 073) MSEK vilket är 5,3 procent högre än föregående år. Nettoomsättningen drivs främst av volym samt alkoholskattehöjning.

Januari – december 2024

Akkumulerat uppgår nettoomsättningen till 39 407 (38 174) MSEK, vilket motsvarar en uppgång på 3,2 procent. Detta är främst drivet av alkoholskattehöjning och volymökning men även till viss del av leverantörernas prishöjningar.

Snittköpet på 4,3 liter ligger i linje med föregående år. I kronor uppgår snittköpet till 301 kronor vilket är en ökning med 2,4 procent drivet av högre alkoholskatt och leverantörsprishöjningar.

Nettoomsättning

MSEK	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023	Avvik. helår
Sprit	2 252	2 213	8 028	7 956	0,9%
Vin	5 478	5 204	19 745	19 230	2,7%
Starköl	2 441	2 263	9 827	9 276	5,9%
Cider och blanddrycker	277	255	1 317	1 235	6,7%
Alkoholfritt	84	77	273	240	13,7%
Summa försäljning drycker	10 532	10 012	39 190	37 937	3,3%
Övriga varor och tjänster	72	62	217	237	-9,3%
Summa intäkter	10 604	10 073	39 407	38 174	3,2%

Rörelseresultat

Oktober – december 2024

Rörelseresultatet uppgår till 135 (85) MSEK. Det högre resultatet är främst hänförligt till ett förbättrat bruttoreultat samt en reavinst om 58 MSEK kopplat till avyttring av en butikslokal.

Bruttoresultatet om 1 285 (1 231) MSEK påverkas positivt av den ökade försäljningsvolymen men också av prishöjningar. Mixförskjutningen från vin till öl samt den ökade försäljning av öl i det lägre prissegmentet påverkar däremot bruttoreultatet negativt.

Försäljningskostnaderna uppgår till 1 002 (970) MSEK och ökar med inflation, lönerevision samt kostnader för utveckling inom bland annat hållbarhet, digitalisering och folkhälsa.

Administrationskostnaderna om 205 (177) MSEK påverkas primärt av ökade kostnader för lönerevision, IT-kostnader samt utbildningsinsatser.

Övriga rörelseintäkter uppgår i kvartalet till 59 (1) MSEK, vilket består av en reavinst hänförlig till avyttring av en butikslokal.

Januari – december 2024

Rörelseresultatet uppgår till 338 (418) MSEK vilket förklaras av att ökningen i bruttoreultat inte fullt ut täcker de ökade rörelsekostnaderna. Detta beror på att effekten av prishöjningar inte är tillräckligt stor för att kompensera för förändrade försäljningsmönster, kostnadsinflation samt ökade utvecklingskostnader.

Bruttoresultatet om 4 825 (4 765) MSEK påverkas positivt av volym (52 MSEK) och prishöjningar (50 MSEK), men negativt av mixförskjutningen från vin till öl (-40 MSEK).

Försäljningskostnaderna ökar till 3 804 (3 691) MSEK och påverkas främst av inflationsdrivna kostnader såsom personalkostnader och hyror samt ökade utvecklingskostnader. Under året har produktiviteten i butik och depå varit god och därmed bidragit till en kostnadsutveckling enligt förväntan.

Administrationskostnaderna om 744 (663) MSEK ökar främst på grund av att vi föregående år hade en upplösning av en omstruktureringsreserv om 35 MSEK. Kostnaderna ökar dessutom på grund av satsningar inom folkhälsa, hållbarhet och digitalisering. De lägre löpande kostnaderna som följde av omorganisationen 2023 kvarstår och är enligt förväntan.

Övriga rörelseintäkter uppgår under helåret till 64 (9) MSEK, vilket främst består av en reavinst hänförlig till avyttring av en butikslokal.

Finansnetto

Oktober – december 2024

Finansnettot uppgår till 2 (50) MSEK. Ränteintäkter från finansiella placeringar och bankkonto bidrar med 31 (35) MSEK och orealiserade värdeförändringar på finansiella placeringar belastar finansnettot med -6 (35) MSEK. Pensionsförpliktelsens räntenetto uppgår till -2 (-1) MSEK och räntekostnaden på leasingskulden uppgår till -20 (-15) MSEK.

Januari – december 2024

Marknadsvärdet på Systembolagets placeringar har under året utvecklats positivt. Systembolaget har en portfölj som utgörs av en blandning av räntebärande värdepapper med låg risk. Andelen gröna obligationer i portföljen uppgår till 56 (60) procent.

Finansnettot uppgår till 81 (132) MSEK. Detta inkluderar ränteintäkter från finansiella placeringar och bankkonto om 136 (93) MSEK och 26 (78) MSEK avser orealiserade värdeförändringar på finansiella placeringar. Pensionsförpliktelsens räntenetto uppgår till -7 (-5) MSEK och räntekostnaden på leasingskulden till -75 (-49) MSEK.

Investeringar

Oktober – december 2024

Periodens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 29 (36) MSEK. Investeringarna avser främst ombyggnationer i butik. Periodens investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgår till 1 (1) MSEK.

Januari – december 2024

Periodens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 79 (116) MSEK. Investeringarna avser främst ombyggnationer i butik. Minskningen 2024 beror på färre ombyggnationer av butiker. Periodens investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgår till 8 (4) MSEK.

Periodens resultat

Oktober – december 2024

Periodens resultat uppgår till 108 (107) MSEK.

Januari – december 2024

Periodens resultat uppgår till 331 (434) MSEK.

Kassaflöde

Oktober – december 2024

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 2 035 (1 888) MSEK. Skillnaden mellan perioderna förklaras främst av en timingskillnad i betalningstidpunkt avseende leverantörsskulder.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgår till -142 (-90) MSEK, varav -29 (-36) MSEK främst avser ny och ombyggnation av butiker, och -170 (-53) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar. Resterande förändring förklaras främst av en engångseffekt kopplat till försäljning av en butikslokal.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till -141 (-153) MSEK och avser amortering av leasingskuld på butikernas hyreskontrakt.

Januari – december 2024

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 1 303 (1 367) MSEK. Skillnaden mellan perioderna förklaras främst av ett lägre resultat från verksamheten samt en negativ förändring i rörelsekapitalet.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgår till -261 (-113) MSEK, varav -79 (-116) MSEK främst avser ny och ombyggnation av butiker och -232 (7) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar. Resterande förändring förklaras främst av en engångseffekt kopplat till försäljning av en butikslokal.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till -962 (-846) MSEK och avser amortering av leasingskuld på butikernas hyreskontrakt samt utbetalning av utdelning till ägarna.

Likviditet och finansiell ställning

Oktober – december 2024

Systembolaget har under perioden gjort investeringar i finansiella tillgångar om 284 (232) MSEK och avyttringar till ett värde av 184 (112) MSEK. Omklassificeringar av kortfristiga placeringar till likvida medel uppgår till -70 (60) MSEK.

Januari – december 2024

Summan av de finansiella investeringarna uppgår per sista december till 2 794 (2 639), varav 2 448 (1 870) avser långfristiga placeringar och 326 (647) MSEK avser kortfristiga placeringar.

Under året har investeringar i finansiella tillgångar uppgått till 1 201 (711) MSEK och avyttringar till ett värde om 1 071 (617) MSEK. Omklassificering av kortfristiga placeringar till likvida medel uppgår till -102 (103) MSEK. Ökningen av investeringar och avyttringar under 2024 kommer av en mer aktiv förvaltning av portföljen.

Likvida medel i perioden uppgår till 2 659 (2 581) MSEK. Ökningen förklaras av ett bättre kassaflöde från den löpande verksamheten. Utöver de likvida medlen finns även en outnyttjad checkräkningskredit om 150 (150) MSEK.

Årsarbetare

Oktober – december 2024

Antalet årsarbetare uppgår till 3 654 (3 545*) under fjärde kvartalet 2024. Ökningen om 109 personer jämfört med motsvarande period föregående år beror främst på minskade sjuktal samt ökad försäljning.

Januari – december 2024

Under helåret uppgår antalet årsarbetare till 3 717 (3 743*). Minskningen om 26 personer beror främst på ett högre heltidsmått i butik samt lägre antal anställda på huvudkontoret efter genomförd omorganisation.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ-initiativet AB verkar för att hjälpa unga att må bättre genom smartare alkoholvanor. Detta görs genom att sprida kunskap och kommunikation för att skapa medvetenhet, eftertanke och engagemang kring eget och andras drickande, och därmed bidra till att minska alkoholens skadeverkningar i samhället. IQ:s vision är att alla unga ska hantera alkohol med omtanke och eftertanke. Periodens resultat före skatt uppgår till -1,6 (-0,4) MSEK.

AB K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastighet. Periodens resultat före skatt uppgår till 30,5 (28,6) MSEK. Resultatet är främst hänförligt till koncerninterna hyresintäkter.

Väsentliga närståendetransaktioner

Det har inte skett några väsentliga närstående-transaktioner under perioden januari till december 2024.

*2023 års siffror är omräknade på grund av ändrad beräkningsmetod.

Ansvar för människa och miljö

Systembolaget tar ansvar för människa och miljö genom arbete inom våra väsentliga hållbarhetsområden. Nedan redogörs för det pågående arbete som sker inom respektive hållbarhetsområde.

Klimatpåverkan

Sortimentets klimatpåverkan utgör en av bolagets strategiska förflyttningar under strategiperioden 2024–2027. Den största satsningen under 2024 har varit att stärka förmågan att kunna samla in data från aktörer i leverantörskedjan i syfte att beräkna klimatavtrycket för varje enskild dryckesprodukt. Under våren 2024 genomfördes därför ett pilotprojekt med syfte att testa insamling av klimatrelaterad information från leverantörskedjan kopplat till odling och produktion av dryck. Under tredje kvartalet analyserades resultatet ur olika perspektiv för att arbetet framledes ska kunna systematiseras och skalas upp till att omfatta större delen av sortimentet. Ett motsvarande arbete har även påbörjats för förpackningar och internationella transporter. Genom att kunna samla in klimatrelaterade data för odling, produktion, förpackning och transport för den enskilda drycken skapas förutsättningar att följa förbättringar över tid, skapa incitament för leverantörer att minska klimatavtrycket och utveckla kommunikationen om dryckernas klimatavtryck till Systembolagets kunder. Under kvartal fyra har ett intensivt arbete pågått kring utveckling och implementering av systemstöd för insamling av klimatdata. Parallellt har det skett förutsättnings- och utbytte med aktörer inom hela värdekedjan samt förankring mellan de nordiska alkoholmonopolerna av en gemensam metodik för klimatberäkningar. Detta arbete fortsätter under det inledande kvartalet för 2025.

Begränsa alkoholens skadeverkningar

Bättre folkhälsa genom erbjudande och kundupplevelse är ett annat av bolagets strategiska förflyttningsområden under 2024–2027. Under våren påbörjades dialog med företagsledning och styrelse för att säkerställa tydligare styrning mot bättre folkhälsa med minskade skador orsakade av alkohol. Under fjärde kvartalet beslutades ett nytt strategiskt nyckeltal för att mäta och följa måluppfyllnad. En översyn pågår kring hur folkhälsa tydligare kan integreras i bolaget och vi satsar på kompetensutveckling inom området alkohol och hälsa för alla medarbetare. Det har också genomförts butikstester för att öka kunskapen om hur Systembolaget kan arbeta för att förbättra folkhälsan med bibehållen kundnöjdhet. Externt stärker vi lokala samarbeten mellan butiker och andra samhällsaktörer kring frågor som att barn inte ska fara illa av vuxnas konsumtion, samt att vuxna är tydliga mot minderåriga om varför unga inte ska dricka alkohol och inte köpa ut till de under tjugo år. Årets alkoholforskningskonferens fokuserade på alkohol i arbetslivet och beroendebehandling, i september släpptes alkoholrapporten "Arbetsliv och alkohol". Under hösten genomfördes en undersökning om konsumtionen bland egna medarbetare.

Biologisk mångfald och vatten

Arbetet med att säkra och värna biologisk mångfald, jordhälsa och en ansvarsfull vattenanvändning omfattar flera områden. Dels genom krav i inköpsvillkoren på att leverantören ska föra en aktiv dialog med berörda producenter kring påverkan inom dessa områden. Men också genom den riskanalys som görs av producenter och odlare, där insatser adresseras och värderas. Det i dagsläget viktigaste verktyget för att säkra hänsyn inom dessa områden är hållbarhetscertifieringar. Ett arbete pågår med att stärka förmågan att mäta andelen produkter med hållbarhetscertifieringar som är relevanta för biologisk mångfald, jordhälsa och vatten. I förlängningen blir detta underlag för två nya viktiga nyckeltal att följa under strategiperioden.

Mänskliga rättigheter och arbetsvillkor

Under första halvåret fortgick arbetet med att genomföra revisioner kopplat till producenters och odlares arbetsvillkor och respekt för mänskliga rättigheter, samt att vidareutveckla intressentdialogerna. En standardiserad metod för Human Rights Impact Assessment (HRIA) initierades också, vilken syftar till att identifiera, bedöma och prioritera risker och kränkningar av mänskliga rättigheter i värdekedjan. Efter att EU:s medlemsländer i maj antog det nya EU-direktivet Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD), inleddes en analys av Systembolagets utgångsläge vad gäller uppfyllande av krav i lagstiftningen. Under sista kvartalet träffades de nordiska alkoholmonopolens arbetsgrupp för socialt ansvarstagande för utvärdering av årets aktiviteter, och sammanställde ett utkast för en gemensam handlingsplan 2025. Därutöver hanterades ärenden i Systembolagets leverantörskedja där det framkommit att mänskliga rättigheter kränkts, exempelvis i Italien där lantarbetare ej fått ut sina rättmätiga löner. Dialogen med medlemmar inom Sustainable Wine Roundtable har upprätthållits med fokus på att gemensamt inom detaljhandeln adressera risker för människor i leverantörskedjorna och främja en positiv utveckling inom industrin.

Arbetsmiljö och inkludering

Året inleddes med implementeringen av Systembolagets nya medarbetarundersökning för huvudkontor och depåer, samt utvecklingen av inkluderingsindex för att främja ett jämlikt arbetsmiljöarbete och rutiner för att hantera signaler om mobbning och kränkande särbehandling förnyades. Under hösten låg ett särskilt fokus på förstärkning av bolagets arbetsmiljöutbildning samtidigt som en första medarbetarundersökning genomfördes för butiksanställda. En särskild insats gjordes även för att öka jämlikheten genom tillgängliggörande av mensskydd på alla arbetsplatser. Det sista kvartalet präglades av lanseringen av en fördjupad arbetsmiljöutbildning,

SAM, i Systembolaget samt arbete med analysen av resultaten från årets medarbetarundersökningar. Därutöver har arbetet påbörjats med att förbättra chefsstödet kring praktik och anställningar med bidrag, ett viktigt steg för att skapa hållbara arbetsmöjligheter. Inom bolaget fortsätter arbetet med att stärka arbetsmiljön och främja en inkluderande kultur.

Etik och antikorrupktion

Ett större utvecklingsarbete av interna regelverk slutfördes i början av året med uppdaterade policyer och interna regler. Policyerna godkändes av Systembolagets styrelse och publicerades i januari 2024. Interna regler fastställdes av Systembolagets företagsledning i april 2024 och publicerades internt med kommunikation i samband med Etikdialogen som genomförs varje år av alla medarbetare. Syftet med etikdialogen är att reflektera tillsammans med kollegor över ett ämne där etiska dilemman kan uppstå. Årets tema var "Värderingar, öppenhet och transparens" där fokus låg på att främja värderingar och vikten av att uttrycka åsikter, samt rådfrågning och rapportering. Under hösten lanserades en obligatorisk utbildning för alla medarbetare och styrelseledamöter på Systembolaget - "Kompassen och interna regler". Utbildningen beskriver det gemensamma ansvaret för att Systembolaget ska vara ett öppet, omtänksamt och hållbart företag.

Övrig väsentlig information

Risker och osäkerhetsfaktorer

Systembolaget arbetar systematiskt med att identifiera och hantera de risker som är förenade med verksamheten. Riskhanteringsprocessen är integrerad i enheternas strategi- och planeringsarbete. Riskerna konsolideras och hanteringen av dessa rapporteras och följs upp av företagsledningen samt styrelsen. De högst värderade riskerna är främst av strategisk och operativ karaktär och handlar om hållbarhet, externa faktorer som kan påverka Systembolagets förutsättningar att utföra uppdraget, varudistribution, hot och våld, samt digitala anpassningar till förändrade kundbeteenden och omvärld.

De finansiella riskerna som ränte-, kredit- och likviditetsrisker är begränsade. Systembolaget är självfinansierat bland annat tack vare en hög lageromsättnings hastighet som matchar inköps- och betalningsvillkoren.

Systembolaget saknar räntebärande skulder.

Majoriteten av all försäljning sker i form av kontant eller kortbetalning och därmed har Systembolaget inga väsentliga kundfordringar. Dryckesleverantörerna ansvarar för importen av alkoholhaltiga drycker samt för redovisning av alkoholskatt. Systembolagets inköp sker i huvudsak i svenska kronor och företaget är därmed i liten utsträckning exponerat mot kurs- och valutarisker. Ytterligare information om hanteringen av finansiella risker framgår av not 17 Finansiella instrument i Systembolagets Ansvarsredovisning 2023.

Förslag till utdelning

Styrelsen föreslår att utdelning lämnas med 361 992 647 kronor, vilket motsvarar 100 procent av Systembolaget AB:s resultat. Förslaget presenteras på Systembolaget AB:s årsstämma den 24 april 2025.

Väsentliga händelser under fjärde kvartalet

Inget väsentligt finns att rapportera.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar härmed att bokslutskommunikén ger en rättvisande översikt av Systembolagets verksamhet, ställning och resultat samt att den beskriver de väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Systembolaget står inför.

Stockholm den 7 februari 2025

Systembolaget AB

Göran Hägglund
Ordförande

Viveca Bergstedt Sten
Ordinarie ledamot

Anders Ehrling
Ordinarie ledamot

Ulrika Eriksson
Ordinarie ledamot

Frida Johansson Metso
Ordinarie ledamot

Leif Ljungqvist
Ordinarie ledamot

Anna Bäck
Ordinarie ledamot

Håkan Åkerström
Ordinarie ledamot

Pernilla Walfridsson
Ordinarie ledamot

**Katarina Areskoug
Mascarenhas**
Ordinarie ledamot

Robert Adrell
Arbetstagarrepresentant

Andreas Bengtsson
Arbetstagarrepresentant

Ann Carlsson Meyer
Verkställande direktör

Bokslutskommunikén har inte varit föremål för granskning av bolagets revisorer.

Koncernens resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023
Nettoomsättning		10 604	10 073	39 407	38 174
Kostnad för sålda varor		-9 319	-8 842	-34 582	-33 409
Bruttoresultat		1 285	1 231	4 825	4 765
Försäljningskostnader	3, 4	-1 002	-970	-3 804	-3 691
Administrationskostnader	3, 4	-205	-177	-744	-663
Övriga rörelseintäkter		59	1	64	9
Övriga rörelsekostnader		-2	0	-3	-2
Rörelseresultat		135	85	338	418
Finansiella intäkter		59	91	281	291
Finansiella kostnader		-57	-41	-200	-159
Finansiella poster		2	50	81	132
Resultat efter finansiella poster		137	136	419	551
Skatt		-29	-29	-88	-116
Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		108	107	331	434
Genomsnittligt antal aktier		360 000	360 000	360 000	360 000
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK		300	297*	919	1 205*

*2023 års siffror är omräknade på grund av ändrad beräkning.

Koncernens rapport över totalresultat

MSEK	Not	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023
Periodens resultat		108	107	331	434
Övrigt totalresultat					
<i>Poster som inte ska omklassificeras till resultaträkningen</i>					
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		274	-405	144	-125
Skatt hänförlig till posten ovan		-58	83	-31	25
Övrigt totalresultat för perioden, efter skatt		216	-322	113	-100
Summa totalresultat för perioden hänförligt till moderbolagets aktieägare		324	-215	444	334

Koncernens balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar		36	50
Materiella tillgångar		355	409
Nyttjanderätter		3 605	3 737
Finansiella tillgångar	5	2 449	1 870
Summa anläggningstillgångar		6 445	6 066
Uppskjutna skattefordringar		762	811
Omsättningstillgångar			
Varulager		1 414	1 366
Fordringar		115	118
Kortfristiga placeringar	5	326	647
Kassa och bank		2 659	2 581
Summa omsättningstillgångar		4 514	4 712
Summa tillgångar		11 721	11 589
Eget kapital			
Aktiekapital		360	360
Övriga reserver		108	122
Balanserat resultat inkl årets resultat och övrigt totalresultat		1 411	1 362
Summa eget kapital		1 879	1 844
Skulder			
Långfristiga skulder		109	226
Långfristiga leasingskulder		2 917	3 021
Uppskjutna skatteskulder		718	745
Kortfristiga skulder		5 464	5 129
Kortfristiga leasingskulder		634	624
Summa skulder		9 842	9 745
Summa eget kapital och skulder		11 721	11 589

Koncernens förändring i eget kapital

MSEK	Aktiekapital	Övriga reserver	Balanserat resultat inklusive periodens resultat	Totalt eget kapital i koncernen
Ingående balans 2023-01-01	360	147	1 161	1 668
Fond för utvecklingsutgifter		-25	25	0
Periodens resultat			434	434
Övrigt totalresultat				
Poster som inte ska omklassificeras i resultaträkningen:				
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner			-125	-125
Skatt hänförlig till ovanstående omvärdering			25	25
Övrigt totalresultat			-100	-100
Totalresultat			334	334
Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare:				
Utdelning			-158	-158
Eget kapital 2023-12-31	360	122	1 362	1 844
Ingående balans 2024-01-01	360	122	1 362	1 844
Fond för utvecklingsutgifter		-14	14	0
Periodens resultat			331	331
Övrigt totalresultat				
Poster som inte ska omklassificeras i resultaträkningen:				
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner			144	144
Skatt hänförlig till ovanstående omvärdering			-31	-31
Övrigt totalresultat			113	113
Totalresultat			444	444
Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare:				
Utdelning			-409	-409
Eget kapital 2024-12-31	360	108	1 411	1 879

Koncernens kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023
Den löpande verksamheten				
Resultat före skatt	137	136	419	551
<i>Varav erlagd ränta</i>	-20	-15*	-76	-49*
<i>Varav erhållen ränta</i>	31	35*	136	121*
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	142	84	718	632
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Förändring av varulager	-67	-36	-48	-45
Förändring av fordringar	-13	2	-28	117
Förändring av skulder	1 816	1 695	315	276
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	2 015	1 881	1 376	1 531
Betald skatt	20	7	-73	-164
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 035	1 888	1 303	1 367
Investeringsverksamheten				
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-1	-1	-8	-4
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-29	-36	-79	-116
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	58	-	58	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-284	-233	-1201	-714
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	114	180	969	721
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-142	-90	-261	-113
Finansieringsverksamheten				
Utbetald utdelning	-	-	-409	-158
Amortering av leasingskuld	-141	-153	-553	-688
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-141	-153	-962	-846
Periodens kassaflöde	1 752	1 645	80	408
Likvida medel vid periodens början	907	936	2 581	2 173
Likvida medel vid periodens slut	2 659	2 581	2 659	2 581

* 2023 års siffror avseende ränta IAS19 har justerats. Belopp netto för period okt-dec 2023 -1 MSEK samt för helår 2023 72 MSEK.

Koncernens kvartalsöversikt

MSEK	okt-dec 2024	jul-sep 2024	apr-jun 2024	jan-mar 2024	okt-dec 2023
Nettoomsättning	10 604	10 086	10 349	8 369	10 073
Bruttoresultat	1 285	1 227	1 266	1 047	1 231
Försäljningskostnader	-1 002	-908	-980	-913	-970
Administrationskostnader	-205	-164	-190	-184	-177
Rörelseresultat	135	156	97	-49	85
Periodens resultat	108	149	95	-21	107

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023
Nettoomsättning		10 604	10 073	39 407	38 174
Kostnad för sålda varor		-9 319	-8 842	-34 582	-33 409
Bruttoresultat		1 285	1 231	4 825	4 765
Försäljningskostnader	3, 4	-1 017	-1 036	-3 846	-3 759
Administrationskostnader	3, 4	-210	-196	-771	-700
Övriga rörelseintäkter		60	2	65	9
Övriga rörelsekostnader		-2	0	-3	-2
Rörelseresultat		116	1	270	313
Finansiella intäkter		36	80	208	228
Finansiella kostnader		-12	-14	-26	-26
Finansiella poster		24	66	182	202
Resultat efter finansiella poster		140	67	452	514
Skatt		-29	-14	-90	-105
Periodens resultat		111	53	362	409
Genomsnittligt antal aktier		360 000	360 000	360 000	360 000

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar		36	50
Materiella tillgångar		323	376
Finansiella tillgångar	5	2 458	1 883
Summa anläggningstillgångar		2 817	2 309
Uppskjutna skattefordringar		39	39
Omsättningstillgångar			
Varulager		1 414	1 366
Fordringar		260	268
Kortfristiga placeringar	5	326	647
Kassa och bank		2 659	2 581
Summa omsättningstillgångar		4 659	4 862
Summa tillgångar		7 515	7 210
Eget kapital			
Bundet eget kapital		468	482
Fritt eget kapital		1 297	1 330
Summa eget kapital		1 765	1 812
Avsättningar			
Långfristiga avsättningar		138	123
Summa avsättningar		138	123
Skulder			
Långfristiga skulder		161	152
Kortfristiga skulder		5 451	5 124
Summa skulder		5 612	5 275
Summa eget kapital och skulder		7 515	7 210

Moderbolagets förändring i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital i moderbolaget
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklingsutgifter	Balanserat resultat	Periodens resultat	
Ingående eget kapital 2023-01-01	360	72	75	896	158	1 561
Fond för utvecklingsutgifter			-25	25		0
Disposition av f.g. års resultat				158	-158	0
Periodens resultat					409	409
Utdelning till ägaren				-158		-158
Utgående eget kapital 2023-12-31	360	72	50	921	409	1 812
Ingående eget kapital 2024-01-01	360	72	50	921	409	1 812
Fond för utvecklingsutgifter			-14	14		0
Disposition av f.g. års resultat				409	-409	0
Periodens resultat					362	362
Utdelning till ägaren				-409		-409
Utgående eget kapital 2024-12-31	360	72	36	935	362	1 765

Moderbolagets kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023
Den löpande verksamheten				
Resultat före skatt	140	67	452	514
Varav erlagd ränta	0	-1	-4	-3
Varav erhållen ränta	31	35	136	121
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	0	14	97	86
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Förändring av varulager	-67	-36	-48	-45
Förändring av fordringar	-16	-16	-21	-17
Förändring av skulder	1 813	1 700	311	276
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	7	-1	9	6
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	1 877	1 728	799	820
Betald skatt	17	6	-73	-161
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 894	1 734	726	659
Investeringsverksamheten				
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-1	-1	-8	-4
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-28	-35	-78	-115
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	58	-	58	-
Utdelning från dotterbolag	-	-	23	19
Förvärv av finansiella tillgångar	-284	-233	-1 201	-714
Försäljning av finansiella tillgångar	114	180	969	721
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-141	-89	-238	-92
Finansieringsverksamheten				
Utdelning till ägaren	-	-	-409	-158
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-409	-158
Periodens kassaflöde	1 753	1 645	79	409
Likvida medel vid periodens början	907	936	2 581	2 173
Likvida medel vid periodens slut	2 659	2 581	2 659	2 581

Moderbolagets kvartalsöversikt

MSEK	okt-dec 2024	jul-sep 2024	apr-jun 2024	jan-mar 2024	okt-dec 2023
Nettoomsättning	10 604	10 086	10 349	8 369	10 073
Bruttoresultat	1 285	1 227	1 266	1 047	1 231
Försäljningskostnader	-1 017	-916	-990	-923	-1 036
Administrationskostnader	-210	-175	-194	-191	-196
Rörelseresultat	116	137	83	-66	1
Periodens resultat	111	150	123	-20	53

Noter till koncernredovisningen

Not 1 Allmän information

Denna delårsrapport omfattar moderbolaget Systembolaget AB, organisationsnummer 556059-9473 samt dess dotterbolag. Systembolaget AB är ett helägt statligt bolag med säte i Stockholm och registrerat i Sverige. Adressen till huvudkontoret är Kungsträdgårdsgatan 14 och postadressen är 103 84 Stockholm. Systembolaget innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin och spritdrycker i Sverige. I två separata helägda dotterbolag, IQ-Initiativet AB och AB K14 Näckströmsgatan, bedriver Systembolaget verksamhet som inte är konkurrensskyddad.

Not 2 Redovisningsprinciper

Denna rapport är upprättad enligt IAS 34 Delårsrapportering, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och årsredovisningslagen samt statens Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande. Koncernen tillämpar International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) sådana de antagits av EU. Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpas i denna rapport är oförändrade från dem som tillämpades vid upprättandet av Systembolagets Ansvarsredovisning för år 2023. Nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC har inte haft någon väsentlig påverkan på finansiella rapporter.

Not 3 Personalkostnader

Under fjärde kvartalet uppgår de totala personalkostnaderna i moderbolaget till 701 (730) MSEK. Minskningen beror på en betydligt lägre indexeringskostnad av pensioner i år.

För perioden januari till december uppgår de totala personalkostnaderna i moderbolaget till 2 599 (2 559) MSEK. Ökningen förklaras primärt av lönerevision men möts delvis av ovan nämnda indexeringsseffekt.

Not 4 Avskrivningar

Koncernen MSEK	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023
Immateriella tillgångar	4	7	22	29
Byggnader och mark	1	1	2	3
Materiella anläggningstillgångar	29	33	128	136
Nyttjanderätter	149	145	592	573
Summa avskrivningar	183	186	744	741

Moderbolaget MSEK	okt-dec 2024	okt-dec 2023	helår 2024	helår 2023
Immateriella tillgångar	4	7	22	29
Byggnader och mark	0	0	1	1
Materiella anläggningstillgångar	29	33	128	135
Summa avskrivningar	33	40	151	165

Not 5 Finansiella instrument

Finansiella instrument utgörs av varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett bolag respektive en finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat bolag. Dessa omfattas av likvida medel, kundfordringar, leverantörsskulder, övriga upplupna kostnader och kort och långfristiga värdepappersinnehav. Systembolagets riskhanteringspolicy beskrivs i Systembolagets Ansvarsredovisning 2023 i not 17 Finansiella instrument.

Verkligt värde på finansiella instrument

Systembolaget bedömer att det inte är några väsentliga skillnader mellan redovisat värde och verkligt värde på sina finansiella instrument. För kundfordringar, leverantörsskulder, övriga kortfristiga fordringar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde är löptiden kort och därför överensstämmer i stort sett verkligt värde med redovisat värde.

Marknadsnoterade räntebärande värdepapper har klassificerats som "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" eftersom dessa ingår i en handelsportfölj vilken följs upp och utvärderas på basis av verkligt värde. Samtliga av dessa tillgångar värderas i nivå 1 i verkligt värdehierarkin vilken definieras enligt följande: Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. Dessa värderas till det observerbara marknadspriset som råder på bokslutsdagen.

Det verkliga värdet för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 2 794 (2 639) MSEK, varav 20 (122) MSEK utgörs av kortfristiga placeringar 0-3 månader som klassificeras som likvida medel.

Definition av alternativa nyckeltal

Alternativa nyckeltal är finansiella mått som inte är definierade i IFRS. Systembolaget anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägare, styrelse och företagsledning då de möjliggör utvärdering av resultat och finansiell utveckling.

De alternativa nyckeltalen är inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag eftersom beräkning kan ske på olika sätt. Dessa finansiella mått ska därför ses som ett komplement för mått som definieras enligt IFRS. För avstämning av de alternativa nyckeltal som inte direkt går att härleda ur de finansiella rapporterna, se beräkning nedan.

Nyckeltal	Beskrivning	Användningsområde
Kostnadseffektivitet	Totala rörelsekostnader i förhållande till intäkter exkl. alkoholskatt och redovisas rullande 12 månader.	Nyckeltalet är ett ekonomiskt mål som beslutas på årsstämman. Målnivå för 2024 är <19 procent.
Avkastning på eget kapital	Periodens resultat (rullande 12 månader) i procent av genomsnittligt eget kapital.	Nyckeltalet är ett ekonomiskt mål som beslutas på bolagsstämman. Målnivå för 2024 är 5–15 procent.
Soliditet	Eget kapital i procent av balansomslutningen.	Nyckeltalet är ett ekonomiskt mål som beslutas på bolagsstämman. Målnivå för 2024 är 14–20 procent.

Alternativa nyckeltal

Kostnadseffektivitet

MSEK	okt–dec 2024	okt–dec 2023	helår 2024	helår 2023
Totala kostnader, rullande 12 månader	-	-	4 488	4 347
Alkoholskatt, rullande 12 månader	-	-	14 959	14 217
Intäkter, rullande 12 månader	-	-	39 407	38 174
Kostnadseffektivitet	-	-	18,4	18,1

Avkastning på eget kapital

MSEK	okt–dec 2024	okt–dec 2023	helår 2024	helår 2023
Periodens resultat, rullande 12 månader, MSEK	-	-	330	434
Genomsnittligt eget kapital ¹	-	-	1 862	1 756
Avkastning på eget kapital %	-	-	17,7	24,7

Soliditet

MSEK	okt–dec 2024	okt–dec 2023	helår 2024	helår 2023
Eget kapital	1 879	1 844	1 879	1 844
Balansomslutning	11 721	11 589	11 721	11 589
Soliditet %	16,0	15,9	16,0	15,9

¹ Beräkning av genomsnittligt eget kapital, se nedan.

MSEK	okt–dec 2024	okt–dec 2023	helår 2024	helår 2023
Eget kapital	1 879	1 844	1 879	1 844
Eget kapital samma period föregående år	1 844	1 668	1 844	1 668
Genomsnittligt eget kapital	1 862	1 756	1 862	1 756

Övriga definitioner

Alkoholindex

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Ju högre index på en skala 0–100, desto mer återhållsam är attityden till alkohol. Alkoholindex skapas från svaren på sju frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol. Frågorna ställs en gång per år till minst 2 000 personer, 16 år och äldre. Datainsamling sker av extern part.

Alkoholskatt

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

Engagemangsindex

Engagemangsindex är sammansatt av tio olika drivkrafter som tillsammans utgör grunden för medarbetarnas engagemang. Drivkrafterna är alla nära relaterade till organisatorisk framgång och sund företagskultur. Nyckeltalet mäts på en skala mellan 1 till 5.

Nettoomsättning

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

Nöjd Kund Index (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna.

Tänk på alla aspekter av Systembolaget:

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolaget totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolaget dina förväntningar?
- Föreställ dig ett företag som säljer alkoholhaltiga drycker och som är perfekt i alla avseenden. Hur pass nära eller långt ifrån tycker du att Systembolaget ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 0 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. NKI mäts och redovisas tre gånger årligen.

Nöjd kund index (NKI) – Hållbarhet

NKI – Hållbarhet är en del av NKIundersökningen och mäter kundernas uppfattning om Systembolagets hållbarhetsarbete. NKI-Hållbarhet är ett medelvärde av frågan.

Vilken är din uppfattning om hur följande påstående överensstämmer med din syn på Systembolaget:

- Systembolaget engagerar sig för en hållbar utveckling

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 0 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. NKI-Hållbarhet mäts och redovisas tre gånger årligen.

Opinionsindex (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monolet på försäljning av starköl, vin och sprit. Intervjupersonerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar Verian Group för genomförandet av undersökningen. Totalt intervjuas årligen 12 000 slumpmässigt utvalda personer i åldern 16 år och uppåt i Kantar Sifos webbpanel. Opinionsindex redovisas årsvis.

Klimatavtryck

Nytt nyckeltal för 2024 som baseras på Systembolagets antagna klimatmål enligt Science Based Targets Initiative. Nyckeltalet omfattar scope 1, 2 och 3 vilka mäter produktrelaterade utsläpp från odling, produktion, dryckesförpackning och transport, men även kunders transport till och från butik samt utsläpp från egen verksamhet. Utfall redovisas årsvis (basår 2019, 742 843 ton CO₂e).

Systembolagets konsumtionsandel

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall av hur stor andel av den totala konsumtionen som Systembolaget har (Systembolagets konsumtionsandel). Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning). Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

Totalkonsumtion

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall avseende den totala alkoholkonsumtionen i Sverige. Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning). CAN genomför löpande under ett år drygt 18 000 intervjuer. Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

Ålderskontroll

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år fler än 7 000 kontrollköp. Från och med 2020 mäter vi sammanlagt resultat för butik, ombud och hemleverans. Ålderskontrollen i butik mäts och redovisas varje månad.

Årsarbetare

Årsarbetare motsvarar arbetad tid inklusive semester dividerat med antalet timmar för en heltidstjänst för den relevanta perioden.

Systembolaget i korthet

Systembolaget AB är ett statligt ägt aktiebolag som innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin, spritdrycker, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat i Sverige. Systembolaget ska drivas kostnadseffektivt och agera föredömligt inom hållbart företagande. Systembolaget har 452 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner. Utöver butikerna finns 461 ombud runt om i Sverige dit kunderna kan beställa varor för avhämtning. Systembolaget erbjuder även hemleverans till cirka 96 procent av befolkningen.

Systembolagets ansvar

Systembolagets ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte; att begränsa alkoholens skadeverkningar. Uppdraget kommer från ägaren staten och styrs huvudsakligen av Systembolagets avtal med staten, statens ägaranvisning, alkohollagen och EUrättsliga regler. Här anges att Systembolaget både vid inköp och försäljning av alkoholdrycker ska tillämpa transparenta och objektiva regler på ett opartiskt och märkesneutralt sätt, att kunderna ska ges god service och att information ska lämnas till allmänheten om de risker som är förenade med konsumtion av alkohol. Systembolaget ska drivas affärsmässigt utan att vara vinstmaximerande. Systembolaget tar sitt serviceansvar genom att erbjuda kunnig personal, rådgivning, ett brett sortiment och goda beställningsmöjligheter.

Ann Carlsson Meyer
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Merlin Poljak
Chef Affärssupport
Telefon 08-503 300 34

Kommande rapporttillfällen

25 mars 2025	Ansvarsredovisning 2024
24 april 2025	Årsstämma 2024
25 april 2025	Delårsrapport Q1 2025
14 juli 2025	Delårsrapport Q2 2025
30 oktober 2025	Delårsrapport Q3 2025
6 februari 2026	Bokslutskommuniké 2025

Systembolaget AB
Organisationsnummer: 556059-9473
Postadress: 103 84 Stockholm
Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14
Telefon: 08-503 300 00
Hemsidaadresser: systembolaget.se och
omsystembolaget.se